

کیتک و بنه ملاوی

ئاماده کرن: شەفيق مەھدى
وەرگىران: مۇئەيىد تەپىب

کیتکین که‌هی

خه‌لک حه‌ز کیتکان دکهن و د مالین
خو دا ب خودان دکهن.
ئەم بۆچى حه‌ز کیتکان دکهین؟
کیتک، جانه‌وهرهکى جوان و شاد و
په‌هلهوانه و زوى دبىته هەۋالى
مرۆڤان.

شيانىن سەير:

کیتکى شيانىن سەير ھەنه.
ئەو ز مە مرۆڤان باشتىر د
تارىيى دا دېينىت.
ھەروهسا گەلهكى
په‌هلهوانه بۆ ب سەركەفتىنا
داران و دەما باز ددەت،
ناوهستىت و ئەگەر
ديوارەك بکەفيتە د رىيکا وى
دا سقك ب سەر دکەفيت و ز
کەتنى ناترسىت و ئەگەر
بکەفيت زى دکەفيتە سەر پىن
خو وچ لى ناهىت.

دو جۆرین سەرەکی:

گەلهەک جۆرین کىتىكا ھەنە، لى
مۇروف ل دويش پویرتى وان دشىت
بىكەتە دو بەش.

کىتىكىن پویرت - كورت:

گەلهەک جۆرن.. وەك کىتىكىن
كوردى، ژاپۆنى، سۆمالى، سیامى،
عەرەبى... هىن.

کىتىكىن پویرت- درېز:

خەلک پىر ژ وان حەز دكەن ژ بەر
جوانىيا پویرتى وان، وەك کىتىكىن
ترکى، شىرازى و ھيمالايىا.

چیروکا زیانا کیتکی:

دهما تهمهنی کیتکی دبیته شهش ههیف،
دشیت تیشکا بینیت.

ل بوهاری کیتک تیشکان دئین، پشتی (۹)
حهفتیان، ئانکو پتر ژ دو ههیقان ئاقس دبن.

دهما وەختى زانى دھیت، کیتکا دايىك ل جەھەکى هيمن

و تەنا دگەریت دا تیشکىن خۆ لى بکەت. ئەو ژ سى ھەتا پىنج تیشکان دكەت
لى ھندەك کیتک ھەنە ھەتا يازدە تیشکان ب جارەکى دئین.

تیشکىن کیتکان دهما دبن گەلهك د بچويكىن و چاقىن وان ھەتا دەھ رۆزرا
د گرتىنه. لەوا دايىكا وان، وان دئالىست و چچكىن خۆ نىشا ددەت.

دهما تهمهنی وان دبیته سى حهفتى ئانکو (۲۱) رۆز دەست ب دەركەتنى دكەن
ژ بۇ كو دەوروبەرین خۆ ناس بکەن و ياريکىن خۆ يېن جوان بکەن.

هويں دزانن کيٽک چهند ته‌مهنی دبهت؟
دنابهه را ۱۲ ههتا ۱۵ سالان و هندهک کيٽک
ههبووينه (۳۰) سالان ته‌مهن بريه.

کيٽکا مه و شير:

کيٽکا مه يا ناقمالى ئيکه ز خيزانه کا مهزن يا
کو دبىزنى خيزانا کيٽكان. هندهک ز
ئهندامىن قى خيزانى د مهزن و هندهكىن دى
د بچويكىن ول سەر قى بنگەھى دبنە دو
بەش.

کیتکا قهبریای

«خوینمیز» پلنگه کی مهزن بwoo، ڙ شیری مهزنتر بwoo. بهری ۳۶ ملیون سالان ل سهر نهردی مه پهیدا بسویه و بهری یه ک ملیون سال قهبریایه. ڦی پلنگی دو کیلبین دریئر ب بهری دهقی ڦه هبوون، مروُف ڙ وان کیلبان درانیت کو نیچیرا وی جانه و هرین پیستستویر بعون وه ک فیلی و ماموتی.

پلنگ خوینمیز ده ما کیلبین
خو د لهشی نیچیرا خو را دکرن
نیچیرا وی نه دشیا خو خلاس
بکهت.

شیر میره

شیر مهزرترین خیزانانه کیتکانه و د خیزانان مهزن دا دریت کو هژمارا وان ز دو ههتا چل شیران پیک دهیت. خیزان چیدبیت ز شیرهکن نیز و ئیکا من زی پیک بهیت. یان زی ز چهند شیرین پیکه هشتی و تیشکان. چن دبیت زی بهس ز دایک و تیشکان پیک بهیت.

شیر نیچیری ب کوم دکهن و هاریکاریه کا باش دگه ل ئیک دکهن ده ما جانه و هرین مهزن ودک گامیشین کویشی نیچیر دکهن.

هه روره سا ئه و نیچیرا خو گله ک ب هشیاری دکهن ز بهر کو قوچه کا ب تهنى ز گامیشه کن کویشی دشیت شیره کن د جه دا بکوزیت. جارنا زی بویسی ل بهر نیچیرا خو فه ددهن.

بو نموونه شیره ک یان دو شیر دی خو د ناف گیای و تراشان دا فه شیرن و یئن دی دی راهیلنہ نیچیرا خو و هه می دهورو به ران لئ گرن. باهرا پتر شیرا من یه نیچیری دکه ت لئ کی بهری هه میان دخوت؟

شیری نیز بەری هەمبا دخوت و هەقا ئەو تىر نەبىت
شیرا مى و تىشكى نەويىرن بخون.
پشتى شیر تىر دبىت دكەقىتە سەر قانا پشتى و رادزىت و
جانەوەرىن دى وەك خەزال و كويقىا دەما شیرى د وئى رەوشى
دا دېيىن دزانى شىر يى تىرە هيڭى زى ناترسن و ب
تەناھى دچەرن.
دەما تىشكى شىرى دبىت، چافىت وى دگرتىنە و پىرتى وى
يى چنى چنى يە.

لى رۆزا شەشى چافىن خۇ فەدكەت و وەك
تىشكىن پشىكا دەست ب ياريا دكەن.
ل هەيقا سىئى دايىك ھونەرئى نىچى
خولىكدانكى نىشا وان ددەت.

مهزترین کیتک

شیر مهزترین کیتک نینه، پانگ ژ وی ب کله ختره لئن نه همه می پانگ. ب تهنه پانگ سیبریا ژ بهر کو پانگ سیبریا ل ده فرهه کا گله ک سار دزیت، پستی وی گله کی ستوره و هروهسا پیرتی وی ژی یئ دریزه و ب وی پیرتی خو ژ سه رمایی دپاریزیت.
پانگ ب شهقی چالاک دبیت و ده ردکه قیته نیچیری.
نیچیرا ب دلی وی خه زال و به رازن. هروهسا گامیشین مه زن.
پانگ ب تهنه دزیت و ب تهنه ژی نیچیری دکهت و ب روزی همه می د ناف تراشین بلند دا یان د شکه فتا دا دنفیت.

بسم الله الرحمن الرحيم

جاگوار ڙ شيري ڙي و ڙ پانگ ڙي بچويڪر و سڀڪره لئي ڙ ههـ دوان
ڙي بهيرزتر و بسـ همتـ ره.

جاگوار ههمى دەما يى ئامادەيە بۇ نىچىرى و ھەستەوەدا وى يا بىھنى
كەلهكا بەھىزە.

جاگوار په هلهوانه کن زیره که و سقک ب سهر داران دکه فیت و پرانیا
جاران نیچیرا خو دبې ته سهر داران دا تهنا بخوت.

بهزاده و هر

بهزاده کیتک لیوپارد، لیوپارد نه ته نی بهزاده کیتک به لکو
بهزاده و هر و بهزاده وی ددهما رادهیلیته نیچیرا خو دگههیته (۱۲۰)
کیلومیتران د سه عهده کنی دا.

لیوپارد له شه کنی لیکدایی و سفکنی ههی و لنگین وی د دریزن.
لیوپارد وه ک شیری و پلنگین دی ب دزی فه نیچیری ناکهت و بویسا ل
بهر نیچیرا خو فه نادهت به لکو ئیکسهر هیرشی دبه ته سه و پشتی ددهمه کنی
گهله ک کورت فیرا دگههیت. لیوپارد ب ساناهی دهیته که هی کرن زی.

کیتکین کویشی بین بچویک

کیتکین کویشی بین بچویک، بهرئ گهلهک د مشه بوون ل ههمن
درا ژ بهر کو ئەو دشی ان د ههمن ژینگەھان دا بزین وەك
دارستانان، دەشتا، سەحرایى و تەنانەت جەھىن گەلهک سار ژى لى
رۆز بۇ رۆزى ئەف كیتكە كیمتر لى هاتن ژ بهر تىكدا ژینگەھا
وان و نىچىركىدا وان.
كىتكا كويشى و وەشكە ناقدارلىرىن جۆرىن كىتكىن بچوين.

کیتکن کویشی

کیتکن کویشی روزا خو هه مین ب نفستن د ناف که فر و
دارین تیکرا دا دبهت و ب شهقى چالاک دبیت و نیچیری
دکهت.

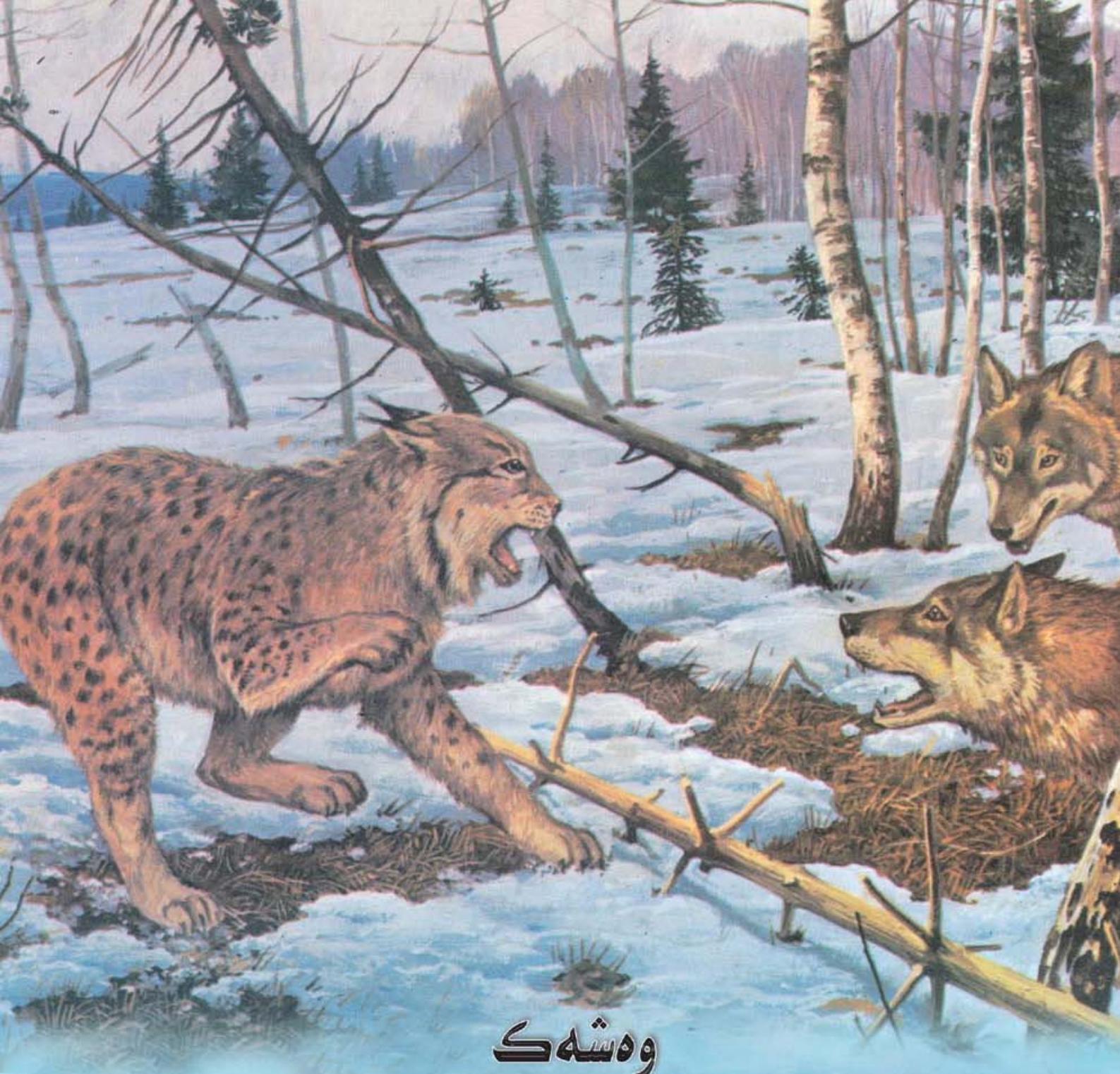
نیچیرا وی زی بالنده و کیفریشک و مشک و جردن.
گلهک جاران زی هیرشی دبهته سهر گوندان و
مریشکا و جارنا به رخکین بچویک زی نیچیر دکهت.

کیتکا کویقى ژ دو هەتا چار تیشکا دئینیت و تیشکىن خۆ^{۱۵}
يان د بەر دەرزىن بەرا را يان د قورمىن خلۆلە يىن دارا دا
فەدشىرىت.

ئەف تیشکە نىزىكى ھەيقەكى د كونىن خۆ فە دەمەن
پاشى دەردكەفن و دگەل ئىك يان دگەل دايىكا خۆ^{۱۶}
يارىا دكەن و خۆ فيرى نىچىرى دكەن. دەما تەمەنلىقى وان
دېيتە سى ھەيىف ئىدى دشىن نىچىرى بىكەن.

وهشهک

وهشهک ڙ ههمى جوڙين کيٽكا یئ جوڏايه و ب بهر ههredo روبيٽن وي دا دو په رچه ميٽن خهلهک شوٽ دبنه خاري. ههروهسا هه گوههکي وي ڙي بزىكهکا پيرتى يا پيٽه.

کوريا وهشهکي يا کورته و لنجين وي بهيزن و پهنجين وي د پان و تيٽن.
وهشهک شوين - پهنجين خو د قورميان داران دا دکوليت و مرؤف ب وان
شوين پهنجان دزانيت کو وهشهک ل وي جهی هنه يان دزين.
وهشهک وهک کيٽکي دنهويت لئ نهويينا وي ڙ يا کيٽکي بلندتره.

1

ڈاکٹر بہزاد کان

آنچه را کشیدن که بود

دءوکه‌ها سپیدین ب هاریکا، پا دیاکوئیا ده، دکهت

سہ انٹیسہا: موئہید نہیں

۱۳۹۰	از امارات میانی
۱۳۸۹	سریز
۱۳۸۸	سریز
۱۳۸۷	برنامه های پژوهشی
۱۳۸۶	برنامه های پژوهشی
۱۳۸۵	برنامه های پژوهشی
۱۳۸۴	برنامه های پژوهشی
۱۳۸۳	برنامه های پژوهشی
۱۳۸۲	برنامه های پژوهشی
۱۳۸۱	برنامه های پژوهشی

2004-2005-04/05/06/07

مدرس مذهب سنت سکندر شریعتی - نوادران - فارسی

三

E-Mail: koprin@ptitvz.org
www.koprin.org

7222125
100-370

